

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, r.

Znak: ZPS-2.431.1.18.2022.KC

**Pan
Michał Zinowik
Wójt Gminy Brojce**

Zalecenia pokontrolne

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) oraz upoważnienia Nr ZPS-2.0030.67.2022.KC w Urzędzie Gminy w Brojcach została przeprowadzona kontrola kompleksowa przez pracowników Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

1. Zakres przeprowadzonej kontroli.

Zakresem kontroli była ocena realizacji zadań nałożonych na Gminę przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w szczególności zagadnienia dotyczące:

1. opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. utworzenia i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego,
5. prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”,
6. realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2021 i 2022 rok.

Ponadto kontroli poddana została organizacja i prowadzenie specjalistycznej pomocy świadczonej w czasie pandemii osobom doświadczającym przemocy.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 24 października 2022 r., a realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie od 1 stycznia 2020 r.

2. Ocena działalności jednostki podlegającej kontroli, wynikająca z ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Działalność Gminy Brojce w zakresie realizacji powyższych zadań **oceniam pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.***

3. Opis działalności kontrolowanej jednostki, przyczyny powstania, zakres i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brojce na lata 2017-2020 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brojce na lata 2021-2024. Programy zawierają diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie, wyznaczają działania i zadania lokalnych instytucji, cel główny oraz cele szczegółowe, analizę SWOT, wskaźniki i terminy realizacji, wskazują finansowanie i zakładają monitoring i ewaluację programu, jednakże diagnoza zjawiska przemocy przeprowadzona w latach 2017-2019, ujęta w Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brojce na lata 2021-2024 jest nieadekwatna do okresu obowiązywania dokumentu. Podczas kontroli pouczono jednostkę o konieczności uaktualnienia diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Brojce.

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Gmina Brojce w ramach Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego udziela wsparcia terapeutycznego. Z uwagi na nierozstrzygnięty nabór na stanowisko psychologa Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcie kieruje potrzebujących pomocy psychologicznej do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach. Na terenie gminy można skorzystać z poradnictwa prawnego. Pouczono o zasadności kontynuacji działań w celu zatrudnienia psychologa.

Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie nie są w pełni realizowane. Nie zostały one uwzględnione w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar. Kontrolujący wskazał na konieczność zaktualizowania gminnego programu w tym zakresie. Przewodnicząca ZI wyjaśniła, że na terenie gminy prowadzone są spotkania dzieci i młodzieży z dzielnicowym i członkami ZI. W trakcie pracy socjalnej w terenie prowadzone są rozmowy na temat obowiązków rodzicielskich wobec nieletnich dzieci.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Gmina Brojce nie prowadzi ośrodka wsparcia. W razie sytuacji kryzysowej gmina zawrze umowę użyczenia lokalu do czasu wyjaśnienia/zmiany trudnej sytuacji lub skieruje rodzinę do

* Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu lub Białogardzie.

Utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

W marcu 2011 r. został utworzony i funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Skład zespołu jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej uczestniczący w procedurach informowani są osobiście o jej zakończeniu. Stwierdzono brak protokołów z posiedzeń ZI z podpisami członków zespołu, które powinny odbywać się, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”.

Na podstawie analizy losowo wybranych przypadków prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” stwierdzono, że większość działań była prawidłowa. We wszystkich kontrolowanych procedurach wszczętych przez podmiot uprawniony była data wpływu formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącej. We wszystkich kontrolowanych przypadkach zachowano termin przekazania (3 dni) formularza „Niebieska Karta – A” członkom zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej. Działania prowadzone w ramach procedury były dokumentowane. W protokole kończącym procedurę nie udokumentowano informowania członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej, uczestniczących w procedurach, o jej zakończeniu. W pozostałym zakresie był on zgodny z przepisami.

Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 i 2022.

Zadania wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brojce są w większości realizowane, ale stwierdzono brak realizacji 4 niżej wymienionych zadań:

- opracowania i realizacji zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie,
- opracowania i realizacji programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wdrożenia systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.

Z wyjaśnień uzyskanych podczas kontroli wynika, że nie podjęto działań w tych zakresach ze względu na ograniczenia związane z pandemią koronawirusa i niewystarczająca ilość środków finansowych niezbędnych do zabezpieczenia działań. Jednostkę pouczono o zasadności stworzenia i realizacji w/w zadań i programów.

Stwierdzone w wyżej wymienionym zakresie nieprawidłowości i uchybienia miały wpływ na sformułowanie oceny. Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia jest Wójt Gminy Brojce i Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Uwagi, wnioski i zalecenia w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

W celu zwiększenia efektywności i jakości pracy Gminy Brojce w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zalecam

1. Prowadzić poradnictwo i interwencję w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie – art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r., poz 1249).
2. Usystematyzować pracę Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z art. 9a pkt 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r., poz 1249).
3. Opracować i realizować wszystkie zadania wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Uchwała Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r.):
 - opracować i realizować indywidualne i grupowe działania edukacyjne kierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie rozwiązań prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie (pkt. 2.2.2.),
 - opracować i realizować programy terapeutyczne i pomoc: psychologiczną, pedagogiczną, prawną, socjalną, rodzinną dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (pkt. 2.3.3.),
 - opracować i realizować programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań (pkt 3.4.),
 - wdrożyć system wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia (4.4.2.).

Informuję, że jednostka kontrolowana może zgłosić zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od daty ich otrzymania. W przypadku braku zastrzeżeń proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania zaleceń o sposobie ich realizacji.

.....

Właściwy podpis na oryginale dokumentu.